

**UCHWAŁA NR LX/380/23
RADY MIASTA JEDLINA-ZDRÓJ**

z dnia 26 października 2023 r.

w sprawie ustanowienia roku 2024 w mieście Jedlina – Zdrój „Rokiem 300 – lecia Uzdrowiska”.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r. poz. 40 z późn. zm.) Rada Miasta Jedlina-Zdrój uchwala co następuje:

§ 1. Ustanawia się rok 2024 „Rokiem 300-lecia Uzdrowiska”.

§ 2. Burmistrz Miasta Jedlina-Zdrój powoła w drodze Zarządzenia Zespół do spraw realizacji zadań związanych z obchodami 300 – lecia Uzdrowiska.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Jedlina-Zdrój.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta

Maja Drapich

UZASADNIENIE

Pierwsze wzmianki Jedlinie-Zdroju pochodzą z XIII wieku. Właściwie dotyczą one obecnej – południowo – wschodniej części miasta – Jedlinki, która w tamtym czasie była osadą drwali i znajdowała się w granicach dóbr należących do Bolka I księcia świdnicko – jaworskiego. Właściwie od dawnej niemieckiej nazwy Jedlinki (Tannhausen), która wskazywała na porastające lasy jodłowe, wywodzi się obecna nazwa miasta.

Źródła mineralne odkryto w Jedlinie-Zdroju w XVI wieku, jednak na większą skalę zaczęto z nich korzystać od 1697 roku gdzie uznano je za lecznicze. W tym czasie właścicielem pastwisk, na których tryskał uzdrawiający źródł, był Caspar Schäl – kmięć z Jedlinki. W związku z coraz większą liczbą przybywających z okolicznych wsi chorych, Schäl poczynił pierwsze inwestycje: leczniczą wodę ujął w wydrążony pień drzewa i postawił obok kram z żywnością. Później, w 1723 roku, wybudował w pobliżu źródła dom mieszkalny – Grundhof.

1724 rok – to najważniejsza data w historii Jedliny-Zdroju, uważana za datę założenia uzdrowiska. W roku tym austriacki generał Hans Christoph baron von Seher – Thoss – właściciel Jedlinki, wykupił od Schäla parcelę ze źródłem, które wkrótce zostało ocembrowane. Zaczęły powstawać pierwsze budynki i urządzenia uzdrowiskowe. Szczególnie wiele inwestycji poczyniła w Jedlinie-Zdroju żona generała – Charlotta Maximiliana hrabina von Seher – Thoss. To od jej imienia źródło otrzymało nazwę Charlottenbrunn (dotąd nazywano je Sauerborn lub Tannhauser – Sauerbrunnen). Wkrótce całą kolonię utworzoną przy źródle nazwano Charlottenbrunn (nazwę taką Jedlina-Zdrój nosiła do 1945 roku).

Nowe inwestycje podjęte w latach trzydziestych XIX w. przyniosły popularność miejscowości. Wybudowano nowe łazienki i dom zdrojowy. Ogromne zasługi dla rozwoju uzdrowiska położył miejscowy aptekarz, uczony członek wielu towarzystw naukowych dr Carla Christiana Beinert. Był autorem opisów i przewodników po Jedlinie i okolicy. W 1825r. przeprowadził badania składu chemicznego wód, wprowadził nowe metody leczenia m.in. modną wówczas kurację żentycową. Założył w latach 1848-1849 wspaniały park, który ciągnął się od Kobieli przez Dłużycę i Leśnika. Powstały w tym parku liczne romantyczne zakątki, place, miejsca widokowe, altany, potem szereg pomników oraz rodzaj ogrodu botanicznego, a w uzdrowisku muzeum geologiczne założone przez mineraloga śląskiego prof. Gopperta. Park uchodził powszechnie za najpiękniejszy park uzdrowiskowy w Sudetach.

W okresie między wojennym funkcjonowało w Jedlinie 6 hoteli, 30 pensjonatów, miejscowość miała pełną infrastrukturę komunalną i techniczną. Podczas II wojny światowej od 1944 roku na terenie miasta istniał obóz pracy dla mężczyzn jako filia obozu koncentracyjnego Gross-Rosen. Po zakończeniu działań wojennych uzdrowisko nie było zniszczone, ale po 1945 roku nie podjęto tu działalności leczniczej. Na skutek rozwoju kopalni węgla brunatnego prawie całkowicie zanikły źródła wody mineralnej. Dopiero w 1962 roku wznowiono działalność uzdrowiskową jako filia Uzdrowiska Szczawno-Jedlina. Po przyłączeniu okolicznych wsi miejscowość uzyskała prawa miejskie.

W połowie lat 90-tych podjęto próbę rekonstrukcji odwiertu wód mineralnych lecz dopiero w 2007 roku zaczęto ponownie eksploatować wodę do celów leczniczych, ze źródła w centrum uzdrowiska – odwiertu J-300. Podjęto także działania, mające na celu przywrócenie uzdrowiskowego charakteru miasta. Największe działania w tej mierze realizowane są przy wsparciu pomocowych środków finansowych z Unii Europejskiej. W 2004 roku powstał projekt

Uzdrowski Szlak Turystyczno-Rekreacyjny w ramach, którego zrealizowano kilkanaście zadań, między innymi: budowę pijalni wód mineralnych, renowację parków, wyciąg narciarski, boiska sportowe, kort tenisowy. W kolejnych latach zmodernizowano Plac Zdrojowy, wymieniono oświetlenie, wybudowano Pawilon Zdrojowy, w którym obecnie jest Biblioteka Miejska. W 2022 roku zmodernizowano Park Północny, który otrzymał nazwę Parku Zdrojowego w którym powstał nowy amfiteatr, zmodernizowano ścieżki i alejki, dokonano nowych nasadzeń, postawiono nowoczesne rzeźby, a największą atrakcją stała się fontanna Multimedialna.

Zapowiedzią niniejszej uchwały była modernizacja ronda przy pl. Zdrojowym, które otrzymało nazwę Ronda 300 lecia Uzdrowiska, a na nim postawiono podświetlaną rzeźbę z herbem miasta i napisem: Jedlina-Zdrój 1724 Uzdrowisko. Inicjatorem tego pomysłu było Stowarzyszenie Miłośników Jedliny-Zdroju, które aktywnie uczestniczy w działaniach promujących miasto. Uroczyste otwarcie i nadanie nazwy rondu odbyło się w sierpniu 2023r. podczas rozpoczynających się Dni Jedliny-Zdroju.

Celem podejmowanych działań jest rozbudowa infrastruktury uzdrowskiej i przywrócenie Jedlinie-Zdrój dawnej świetności i renomy. Uznanie jubileuszu powstania Uzdrowiska jest okazją do uczczenia tego wydarzenia poprzez organizację wydarzeń, wystaw i eventów związanych z uzdrowskim charakterem miasta. W tym celu Burmistrz Miasta w drodze Zarządzenia powoła Zespół do opiniowania i organizacji obchodów 300-lecia Uzdrowiska w roku 2024. Ustalony zostanie także harmonogram działań, w którym uczestniczyć będą przedstawiciele instytucji funkcjonujących na terenie miasta.

Mając powyższe na uwadze podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.